

LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA

Mazā Pils iela 1, Rīga, LV-1050
Tālr. 67226536, fakss 67212241
e-pasts: lps@lps.lv
www.lps.lv

Nod. maks. kods: LV40008020804
Nor. konts LV53UNLA0001001700906
AS "SEB banka"
kods UNLALV2X

Rīga

24.11.2014. Nr. 0620141739/A2444

Uz TAP VSS-499

Uz 19.11.2014. Nr. 1-9.3/1494

Tieslietu ministrijai

*Par Ministru kabineta noteikumu projektu
"Adresācijas noteikumi"*

Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) ir izvērtējusi un nesaskaņo elektroniski no e-pasta adreses TM.kanceleja@TM.GOV.LV 19.11.2014. plkst. 14⁰⁴ saņemto precizēto Ministru kabineta noteikumu projektu "Adresācijas noteikumi", jo ir šādi iebildumi:

1. Ņemot vērā to, ka Valsts zemes dienests nereti maina, likvidē kadastra apzīmējumus, lūdzam projektu papildināt ar jaunu punktu, kas nosaka pienākumu Valsts zemes dienestam nodrošināt ne tikai veco adresu sasaisti, bet arī visu adresu sasaisti ar visiem vēsturiski lietotajiem kadastra apzīmējumiem, kā arī nodrošināt informāciju par kadastra objektu sadalīšanu, apvienošanu – kurš no kura ir atdalīts, kurš ar kuru apvienots, nodrošinot skaidri saprotamu kadastra apzīmējumu pēctecību. Nav pieņemams izziņā paustais Tieslietu ministrijas viedoklis: "Iebildumā minēto jautājumu par vēsturiskās informācijas uzkrāšanu risinās, izstrādājot jaunu NĪVKIS programmatūru." Minētā problēma ir jāatrisina šobrīd – tā, lai arī citi lietotāji ārpus Valsts zemes dienesta spētu viennozīmīgi identificēt kadastra apzīmējumu pēctecību, tā ir absolūta nepieciešamība, ja vēlamies lietot valsts informāciju sistēmās esošos datus automatizētās procedūrās, neveicot izmaiņu manuālu "atrašanu" un fiksāciju katrā sistēmā, kurā tālāk lieto minētos datus.

2. Ņemot vērā izziņā pausto Tieslietu ministrijas viedokli: "Jau šobrīd Dienests pēc rakstiska pieprasījuma iespēju robežās izsniedz pašvaldībām stāvu plānus. Pēc Būvniecības informācijas sistēmas (turpmāk – BIS) un Dienesta Ģeotelpiskās informācijas sistēmas ieviešanas aktuālās būvju kadastrālās uzmērīšanas lietas visām pašvaldībām būs pieejamas BIS." – lūdzam pievienot Ministru kabineta protokollēmuma projektu šādā redakcijā:

“Noteikt, ka Būvniecības informācijas sistēmā visām pašvaldībām tiks nodrošināta pieeja būvju kadastrālās uzmērīšanas lietām, tai skaitā stāvu plāniem, kā arī telpu grupu eksplikācijām.”

3. Atbildot uz LPS iebildumu – papildināt noteikumu projektu ar jaunu punktu šādā redakcijā: “Valsts zemes dienests līdz 2015. gada 31. decembrim reģistrē adresu reģistrā adresācijas objekta – telpu grupas numurus, kas piešķirti līdz 2002. gada 30. augustam (piemēram, atspoguļoti kadastrālās uzmērīšanas/ tehniskās inventarizācijas lietās (vēsturiskajās lietās), dzīvokļu privatizācijas dokumentos, zemesgrāmatā, nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā, kā arī tās vēsturiskajos ierakstos vai citās valsts informācijas sistēmās) un nav tikuši mainīti ar pašvaldības lēmumu.” – Tieslietu ministrija izziņā ir paudusi šādu viedokli: “Iebildumā minētās adreses ir jau reģistrētas VARIS.” Līdz ar to lūdzam pievienot Ministru kabineta protokollēmuma projektu šādā redakcijā:

4. “Pieņemt zināšanai, ka Valsts zemes dienests ir atbildīgs par adresācijas objekta – telpu grupas numuru, kas piešķirti līdz 2002. gada 30. augustam un nav tikuši mainīti ar pašvaldības lēmumu, reģistrāciju Adrešu reģistrā.”

5. Uzturam LPS iebildumus par adreses elementu – telpu grupas numuru un uzskatām, ka tomēr būtu jāpanāk vienošanās šajā jomā, jo LPS iebildumi vairāk atbilst Ministru kabineta 2013. gada 16. aprīļa sēdē pieņemtajam informatīvajam ziņojumam “Par nākamās, 2021. gada, tautas skaitīšanas sagatavošanas pilnveidošanu” (prot. nr. 20, 48. §) nekā Tieslietu ministrijas projektā paredzētais. Ziņojumā konstatēts, ka “VZD jāizvērtē iespēja telpu grupu adreses reģistrēt adrešu reģistrā, pamatojoties uz informāciju, kas tiek glabāta citās informācijas sistēmās vai pamatojoties uz īpašnieku sniegtajiem datiem.” LPS pilnībā pievienojas Ministru kabinetā akceptētajā informatīvajā ziņojumā minētajam ieteikumam, jo īpaši attiecībā uz jau sen uzceltajām ēkām, kurās tikai ēkas īpašnieks ēkas iekšienē atbilstošajām telpu grupām var norādīt līdz šim praksē un dokumentos lietotos un dzīvokļu numurus. Attiecīgi papildus lūdzam noteikumu projekta 69. un 70. punktu precizēt, paredzot, ka minētais punkts neattiecas uz telpu grupām, papildinot ar jaunu punktu, kas paredzētu Valsts zemes dienesta pienākumu veikt nepieciešamās darbības, lai adresācijas objektiem – telpu grupām tiktu reģistrēta reāli eksistējošā adrese.

6. Nepiekrītam, ka būtu panākta vienošanās par šo LPS iebildumu: Lūdzam grozīt pēc būtības projekta punktus (piemēram, projekta 2.9. apakšpunktu, 11.–14. punktu), kas paredz, ka jebkurai apbūvei paredzētai zemes vienībai piešķir adresi. Projekta 11. punktā tiek noteikts, ka šis regulējums attiecas tikai uz brīdi, kad veido zemes vienību, tomēr arī jau izveidotām zemes vienībām var mainīties statuss, ja to nosaka teritorijas plānojums. Savukārt blīvi apdzīvotās teritorijās lielākā daļa zemju platību ir apbūvējamas. Tāpat šīs normas paredz, mūsdiā, absurdas darbības, jo, kamēr nav izbūvēta iela, zemes vienībai jāpiešķir nosaukums, savukārt pēc ielas izbūves adrese būs jāmaina. Lielās pilsētu teritorijās, kuras šobrīd nav

apbūvētas, bet kuras ir apbūvējamas un kurās ir ļoti daudz zemes vienību, šāda norma nozīmē, ka formāli katrai zemes vienībai ir jāpiešķir nosaukums, kam pēc būtības nav jēgas, jo šādas neapbūvētas zemes vienības pēc to nosaukuma nav iespējams identificēt, ja vienlaikus nav pieejams zemes vienības kadastra apzīmējums un kadastra karte. Mūsaprāt, obligāti būtu jāreģistrē adreses tādai zemes vienībai, attiecībā uz kuru ir pieprasīta vai izsniegta būvatļauja. Kā arī būtu nepieciešams atļaut, ka, piešķirot adresi, reizē ar būvatļauju pašvaldībai nav jāizdod divi atsevišķi lēmumi. Ņemot vērā minēto, projekta 2.9. apakšpunktu lūdzam izteikt šādā redakcijā:

“2.9. zemes vienībai, uz kuras var būt šo noteikumu 2.7. un 2.8. apakšpunktā minētos objektus un ir izsniegta būvatļauja, pašvaldība kā adresācijas objektu var noteikt arī citas apbūvējamas zemes vienības;”

7. Ņemot vērā anotācijā minēto: “Starpinstitūciju (starpministriju) sanāksmē nolemts, ka, skatot grozījumus Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā, ir jāizvērtē, kādā veidā piešķirt adreses mazdārziņiem, jo atbilstoši likumam adresācijas objekts ir apbūvējama zemes vienība, bet mazdārziņi atbilstoši lietošanas mērķim Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā nav apbūvējami,” – kā arī virkni LPS iebildumu par pašvaldību tiesībām rīkoties atbilstoši konkrētajai situācijai, lūdzam pievienot Ministru kabineta protokollēmuma projektu šādā redakcijā:

“Tieslietu ministrijai līdz 01.02.2015., saskaņojot ar Latvijas Pašvaldību savienību, noteiktā kārtībā iesniegt Ministru kabinetā likumprojektu “Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā” vai iesniegt ar Latvijas Pašvaldību savienību saskaņotus priekšlikumus Saeimā, ja tā turpinās likumprojekta “Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā” izskatīšanu, paredzot būtiski palielināt pašvaldību tiesības noteikt adreses atbilstoši vietējiem apstākļiem un vajadzībām, arī attiecībā uz apdzīvotām vietām (ciemiem) kā teritoriālām vienībām un adresācijas elementiem, ņemot vērā novadu vēsturiskās atšķirības, tai skaitā paredzot iespējas arī lauku teritorijās izveidot ielu adreses, jo īpaši, ja blīvi apdzīvota teritorija turpinās ārpus pilsētu administratīvajām teritorijām, bet nav loģiski izveidot atsevišķu ciemu.”

8. Nav pieņemami noteikumu projekta 50. punktā paredzētais: “Valsts zemes dienests regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi sešos mēnešos veic pasta indeksu salīdzināšanu ar valsts akciju sabiedrības “Latvijas Pasts” informāciju.” Lūdzam projekta 50. punktu izteikt šādā redakcijā:

“Valsts zemes dienests regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi mēnesī veic pasta indeksu salīdzināšanu ar valsts akciju sabiedrības “Latvijas Pasts” informāciju.”

9. Nepiekrītam izziņā minētajam par iebilduma ņemšanu vērā, jo, lai arī Tieslietu ministrija izziņā norāda: “Pārējā iebildumā minētā informācija ir iegūstama no NĪVKIS teksta un telpiskajiem datiem un tās dublēšana VARIS nav iespējama, jo tas ir nelietderīgi un ir pretrunā Valsts informācijas sistēmas likuma 6. pantam, kas nosaka, ka valsts informācijas sistēmā ir aizliegts vākt no datu subjektiem un ievadīt valsts informācijas sistēmu datubāzēs datus, kas

ir pieejami integrētā valsts informācijas sistēmā. Turklāt visām pašvaldībām bez maksas ir pieejami (nodoti) gan VARIS, gan NĪVKIS teksta un telpiskie dati ar dienas aktualitāti un tie ir izmantojami gan iebildumā minētās informācijas, gan citas informācijas iegūšanai,” – tomēr Tieslietu ministrija nenorāda, ka NĪVKIS dati atšķirībā no adrešu reģistra datiem nav pieejami ikvienam bez maksas. Adrešu reģistra izveide, to atdalot no kadastra reģistra, tika pamatota ar nepieciešamību jebkuram iegūt patiesu informāciju par adresēm. Vienlaikus vēršam uzmanību uz to, ka šāda informācija bez papildu apstrādes un izpētes netiek nodrošināta arī kadastra reģistrā, tāpēc atkārtoti lūdzam papildināt projekta 5. punktu ar jauniem apakšpunktiem, attiecīgi mainot turpmāko projekta 5. punkta apakšpunktu numerāciju:

“5.13. pazīme – adrese zemes vienībai, uz kuras Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēta viena ēka un ēkas adrese sakrīt ar zemes vienība adresi;

5.14. pazīme – adrese zemes vienībai, uz kuras Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēta viena ēka un ēkas adrese nesakrīt ar zemes vienība adresi;

5.15. pazīme – adrese zemes vienībai, uz kuras Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts vairāk par vienu ēku, kas atbilstoši šiem noteikumiem ir adresācijas objekts, un visām ēkām adrese sakrīt ar zemes vienības adresi.”

5.16. pazīme – adrese zemes vienībai, uz kuras Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētas vairāk par vienu ēku, kas atbilstoši šiem noteikumiem ir adresācijas objekts, un nevienai ēkai adrese nesakrīt ar zemes vienības adresi;

5.17. pazīme – adrese zemes vienībai, uz kuras Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēts vairāk par vienu ēku, kas atbilstoši šiem noteikumiem ir adresācijas objekts, un kādai no ēkām adrese sakrīt ar zemes vienības adresi;

5.18. pazīme – adrese zemes vienībai, kurā ir spēkā esoša būvatļauja, bet būve nav reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā;

5.19. pazīme – adrese zemes vienībai, kurā ir Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrēta jaunbūve, būves dažādi izbūves etapi, bet tā nav nodota ekspluatācijā”.

10. Tāpat nepiekrītam, ka būtu ņemti vērā mūsu iebildumi attiecībā uz Ministru kabineta uzdoto – veikt grozījumus Dzīvesvietas deklarēšanas likumā, nosakot, ka deklarēt dzīvesvietu tiešsaistē iedzīvotāji varēs tikai dzīvojamo telpu grupās. Tieslietu ministrija izziņā visai dīvaini traktē Ministru kabineta uzdevumu: “Šādi kritēriji atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 1. jūlija sēdes protokola 57. § 2. punktam Iekšlietu ministrijai līdz 2015. gada 1. janvārim ir jāiesniedz Ministru kabinetā.” Lai gan Ministru kabineta 57. § 2. punkts nosaka:

“2. Iekšlietu ministrijai sagatavot un līdz 2015. gada 1. janvārim iesniegt noteiktā kārtībā Ministru kabinetā:

2.1. likumprojektu “Grozījumi Dzīvesvietas deklarēšanas likumā”, nosakot, ka:

2.1.1. persona elektroniski ir tiesīga deklarēt dzīvesvietu tikai Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā reģistrētās dzīvojamās ēkās un dzīvojamās telpu grupās;”

Tātad līdz 2015. gada 1. janvārim nevis jāiesniedz šādi kritēriji, bet jāiesniedz likumprojekts Ministru kabinetā; lai to izdarītu, jau bija jābūt precīzi noteiktam normatīvajos aktos, kādā veidā šo informāciju nodrošinās. Atkārtoti lūdzam papildināt 5. punktu ar jauniem apakšpunktiem šādā redakcijā:

“5.20. pazīme – ēkas galvenais lietošanas veids un tips atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem, šo noteikumu 2.8. apakšpunktā minētajiem objektiem;

5.21. pazīme – ēka ar vienu telpu grupu vai ēka bez telpu grupas atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem;

5.22. pazīme – telpu grupas lietošanas veids atbilstoši Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datiem.”

11. Lūdzam precizēt noteikumu projekta 5. punktu, precīzi atrunājot – kādā veidā būs iespējams atšķirt Adrešu reģistrā “plānotu adresi” zemes vienībai, kura vēl nav reģistrēta kadastra reģistrā, no “plānotas adreses” ēkai, kura vēl nav uzcelta uz zemes vienības, uz kuras nav nevienas citas ēkas.

12. Lūdzam noteikumu projekta 8.3. punktā svītrot vārdus “un normatīvajiem aktiem vietvārdu informācijas jomā”, kā arī 15. punktā svītrot vārdus “neizmantojot ciparus”. Ja minētie punkti netiks grozīti, tas nozīmēs atkārtotu adrešu maiņu ļoti daudziem adresācijas objektiem, kas mainīti tieši pēdējo gadu laikā. Tāda situācija nav pieļaujama. Tāpat vēlamies uzsvērt, ka ir pilnīgi nepieņemami, ka Tieslietu ministrija šādus grozījumus pamato ar Ministru kabineta 2012. gada 10. janvāra noteikumiem nr. 50 “Vietvārdu informācijas noteikumi”, lai gan minēto noteikumu 1. punkts nosaka: “Noteikumi nosaka vietvārdu (vietu nosaukumu jeb toponīmu) veidošanas, piešķiršanas, apstiprināšanas, uzkrāšanas, publiskošanas, izmantošanas, saglabāšanas un aizsardzības kārtību”, bet 2. punkts nosaka “Adresācijas objektu nosaukumu veidošanas un piešķiršanas īpašo kārtību, kā arī attiecīgās informācijas reģistrācijas un aprites kārtību nosaka adresācijas sistēmas noteikumi”.

13. Atkārtoti lūdzam svītrot noteikumu projekta 71. punktu. Kā arī atkārtoti lūdzam grozīt pēc būtības projekta punktus (piemēram, projekta 8. punktu), kas nosaka, ka adrese vienā administratīvajā teritorijā nedrīkst atkārtoties (ierosinām paredzēt citus mehānismus viennozīmīgai objektu identificēšanai attiecīgajā administratīvajā teritorijā), katram adresācijas objektam piešķir vienu adresi, jo minētās normas kopsakarā ar projekta 2. punktu paredz absurdu regulējumu, piemēram, zemes vienība un uz tās esošā ēka ir atsevišķs adresācijas objekts, tātad noteikumu projekta pašreizējā redakcija paredz katram adresācijas objektam noteikt citu adresi. Tāpat

absurda situācija būs lauku teritorijās, kurās uz vienas zemes vienības vienam īpašniekam piederošas var būt vairākas ēkas ar dažādu lietojumu, un arī šajā gadījumā katrai no ēkām noteikumu projekts paredz noteikt dažādas adreses.

14. Anotācijā Tieslietu ministrija norāda: “Projekts noteiks adrešu piešķiršanas kārtību ēkām, kas ir adresācijas objekti, un adrešu noteikšanu ar adresācijas objektiem saistītajām ēkām. Saistītās ēkas projekta izpratnē ir ēkas, kas nodrošina galvenā adresācijas objekta funkcionēšanu un pastāvēšanu un kam ir noteikta tāda pati adrese kā galvenajam adresācijas objektam. Pašvaldības varēs izvērtēt, kurām ēkām ir nosakāma viena adrese un kurām būtu nepieciešamas atšķirīgas adreses.” Tomēr noteikumu projekta punktos šāds regulējums nav ietverts, lūdzam precizēt noteikumu projektu atbilstoši mūsu citētajai anotācijas daļai.

15. Atkārtoti lūdzam projektā paredzēt pašvaldībai tiesības izlemt, vai visos gadījumos, kad tiek izveidotas jaunas ielas, ir jāmaina adreses, likvidējot viensētu nosaukumus un to vietā piešķirot ielu un to numuru adreses.

16. Savā sākotnējā atzinumā lūdzām paskaidrot projekta 17. punktā lietotā termina izvēli – dārzkopības sabiedrību teritorijas, jo ne visur, kur vēl PSRS laikos tika izveidotas dārzkopības sabiedrības, tās pastāv arī Latvijas Republikā, savukārt šādas sabiedrības eksistence nevarētu būt par kritēriju adresācijā. Tomēr nav pieņemami, ka risinājums mūsu iebildumam ir visa punkta svīturošana. Lūdzam paredzēt risinājumu pēc būtības eksistējošām blīvas apbūves vietām.

17. Tā kā ēku kadastrālās uzmērīšanas lietas jau šobrīd Valsts zemes dienests veido elektroniskā formātā, lūdzam noteikumu projektu papildināt ar jaunu punktu šādā redakcijā:

“Līdz kadastrālās uzmērīšanas lietu ievietošanai Būvniecības informācijas sistēmā Valsts zemes dienests nosūta pašvaldībai ēkas kadastrālās uzmērīšanas lietu elektroniskā versijā bez maksas. Lietas, kuras šobrīd ir tikai papīra formātā, Valsts zemes dienests skenēta dokumenta veidā nosūta pašvaldībai, ja minētajā ēkā telpu grupām ir jāpiešķir, jāgroza vai jāanulē adreses.”

18. Atkārtoti lūdzam noteikt, ka ne tikai adresācijas objekta kods un pati adrese ir pieejama ikvienam bez maksas Valsts zemes dienesta datu publicēšanas portālā, no minētajiem datiem nav iespējams identificēt adreses atrašanās vietu. Ja netiek nodrošināta praktiskā informācija, tad adrešu reģistra atdalīšanai no kadastra reģistra zūd jēga, kā arī Latvijas Republikas iedzīvotājiem nav nekāda labuma no adrešu reģistra, ja tajā var ieraudzīt tikai adreses pierakstu, savukārt adreses kods pēc būtības ir nepieciešams tikai informācijas sistēmām, nevis iedzīvotājiem. Atkārtoti lūdzam noteikumu projekta 62. punktu izteikt šādā redakcijā:

“Adresācijas objekta kods, adrese, šo noteikumu 2.7., 2.8., 2.9. un 2.10. punktā noteiktajam objektam atbilstošā kadastra objekta kadastra apzīmējums un īpašuma kadastra numurs, kurā ietilpst kadastra objekts, kā arī zemes vienības kontūras atrašanās kadastra kartē, kurai ir piesaistītas ielu un

ceļu apzīmējumi un grafiskie attēlojumi, ir pieejami ikvienam bez maksas Valsts zemes dienesta datu publicēšanas portālā.”

Vienlaicīgi lūdzam visā izziņā svītrot šādu teikumu: “Valsts zemes dienests (turpmāk – Dienests) pēc starpministriju (starpinstitūciju) sanāksmes vairākkārtīgi organizēja sanāksmes ar Latvijas Pašvaldību savienību, lai pārrunātu nesaskaņotos iebildumus, bet Latvijas Pašvaldību savienības pārstāvji uz sanāksmēm nevarēja ierasties.” Jo minētais neatbilst patiesībai: Saskaņošanas sanāksme, kurā laika trūkuma dēļ nepaspēja pēc būtības izskatīt visus LPS iebildumus, notika 19. septembrī, tomēr tikai 10. oktobrī LPS panāca izpratni no Valsts zemes dienesta, ka būtu rīkojama atkārtota sanāksme, kura tika paredzēta 14. oktobrī. 14. oktobra sanāksmi atcēla Valsts zemes dienesta pārstāvji, pārceļot to uz 22. oktobri un 29. oktobri, ko diemžēl nācās pārcelt LPS darbinieku citu pienākumu un slimības dēļ. Vēlamies uzsvērt, ka precizēto noteikumu projekta redakciju Tieslietu ministrija nosūtīja tikai 19. novembrī, bet šo vairāk nekā divu nedēļu laikā ne Tieslietu ministrija, ne Valsts zemes dienests neuzskatīja par nepieciešamību tikties ar LPS, lai pārrunātu LPS iebildumus.

Priekšsēža p. i.

Olga Kokāne

24.11.2014. 18:28

2387

Sanita Šķiltere, Padomniece finanšu un ekonomikas jautājumos
67326633, 26313528, sanita.skiltere@lps.lv

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.